

De aansluiting Badhoevedorp op de nieuwe A9 in wording.

Verspeelde kansen omleggen A9

'Rijksweg had twintig jaar eerder weg kunnen zijn'

De omlegging van de A9 is in volle gang. Volgens de huidige planning wordt eind 2017 het laatste deel van de nieuwe A9 opengesteld. Twintig jaar geleden had de omlegging al een feit kunnen zijn en ook nog eens volledig op kosten van het Rijk.

Frans Witteman

Badhoevedorp had dus al veel eerder opgelucht kunnen ademen. Want nadat Gedeputeerde Staten van Noord-Holland op 10 april 1990 zich had uitgesproken voor een omlegging door middel van een verdiepte ligging en eind van dat jaar het advies tot omlegging bij de Raad voor de Waterstaat werd ingediend leek er geen vuiltje aan de lucht. Leek, want het zou anders lopen. Heel anders. Twee inschattingfouten zijn er de oorzaak van geweest dat de A9 dwars door Badhoevedorp is aangelegd. De eerste dateert van 1955. Het nieuwe Schiphol moet gebouwd gaan worden en ten onrechte wordt aangenomen dat de Schipholweg, vanwege de lengte van de Buitenveldertbaan, omgelegd moet worden. En dat betekent weer dat het onmogelijk is om de A9 zuidelijk van Badhoevedorp aan te leggen. Als later blijkt dat de Schipholweg niet omgelegd hoeft te worden onderneemt het Rijk geen actie om het tracé van de A9 te heroverwegen. De tweede foute inschatting wordt vijf jaar later gemaakt. In een in 1960 verschenen rapport staat dat de A9 niet ten zuiden van het dorp kan komen vanwege de toekomstige uitbreidingen van Schiphol. Het is destijds slechts een aanname geweest, maar wel een met verstrekende gevolgen. De beperkingen voor Schiphol - hoewel niet aangegeven - wegen zwaar en de A9 komt niet ten zuiden van Badhoevedorp. Ondanks dat het wel had gekund. Gaat de weg niet om de zuid, dan moet hij maar dwars door het dorp en uiteindelijk komt op de plaats van de Kromme Tocht een halfhoge autosnelweg. Tegen de plannen worden bezwaarschriften ingediend. Maar

minder massaal dan nu het geval zou zijn geweest. De tijdgeest is anders. De dorpsvereniging van Badhoevedorp houdt zich stil. Slechts drie dorpelingen komen in 1959 met goed beargumenteerde bezwaarschriften. Het zijn melkboer Braam van de Pa Verkuyllaan die als middenstander vreest voor omzetsdaling, pastoor Dorbeck van de Engelbewaarderskerk die zich zondags al moeilijk verstaanbaar kan maken vanwege de laag overkomende en veel herrie makende vliegtuigen en een nieuwe bron van lawaai, nu naast de kerk, niet wil. De derde bezwaarmaker is Jan Achterstraat, destijds woonachtig in de flat aan de Arendstraat met de nieuwe weg op luttele meters van zijn balkon. "Het heeft allemaal niks uitgehaald", vertelt Achterstraat. "Onze argumenten om de weg alsnog om te buigen werden vriendelijk aangehoord en daar bleef het bij."

NIEUWE KANS Dan wordt het 1990. Op 10 april spreken Gedeputeerde Staten zich uit voor de zogeheten Badhoevedorpvariant. Opgenomen in het streekplan Amsterdam-Noordzeekanaalgebied en door het provinciebestuur in 1987 vastgesteld. Het behelst de omlegging van de A9 langs de zuidkant van Badhoevedorp middels een verdiepte ligging in combinatie van een verbreding van de A4 en de A9. Helaas voor Badhoevedorp neemt de Raad voor de Waterstaat dit plan niet over en adviseert de minister een verlengde Westrandweg (de latere A5) aan te leggen en de A9 in Badhoevedorp te verbreden naar 2x3 rijstroken middels benutting van de vluchtstroken. Achterstraat: "Het ministerie wilde daarna opnieuw praten over de omlegging. Toen wethouder Kroon in een gesprek namens B en W

mededeelde dat de gemeente niet langer tot overleg bereid was, trok Rijkswaterstaat de stekker eruit en ging verder met de A5 en de verbreding van de A9. De grote kans was verkeken." Volgens Achterstraat heeft de gemeente destijds haar standpunt gewijzigd vanwege het felle verzet van actiegroepen en de dorpsvereniging en acties van gebiedsontwikkelaar Chipshol (familie Poot) die in zijn ogen de gemeenteraad aan een touwtje had en ook de bevolking heeft ingepakt om de eigen belangen rond Schiphol veilig te stellen. "Zo wilde de dorpsvereniging dat de weg verder van het dorp zou komen liggen dan in de plannen was aangegeven. Het huidige tracé ligt op ongeveer dezelfde plek als toen besproken, maar alle acties hebben wel voor een vertraging van twintig jaar gezorgd. Maar Badhoevedorp heeft meer voor de kiezen gekregen. Het gebied van de Kromme Tocht wordt niet in ere hersteld terwijl het doel van de omlegging het herstel van de oude situatie was. Als de A9 is afgebroken moeten op de vrijgekomen gronden veel meer woningen worden gebouwd dan de bedoeling was. De gemeente schuift hiermee de financiële problemen van de omlegging af op Badhoevedorp. Naast karaktermoord noem ik het onrechtvaardig dat de inwoners middels bebouwing van het belangrijke groen moeten bloeden voor de omlegging. De gemeente in brede zin moet dokken. En niet uitsluitend het eens zo fraaie tuindorp van professor Wieger Bruin. De oplossingen van rond 1990 waren geheel voor rekening van het Rijk. De vreemde weigering van de gemeente destijds om verder te praten over een goede oplossing heeft dus niet alleen veel vertraging veroorzaakt, maar ook een zware financiële inspanning."